

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДУ «ЦЕНТРАЛЬНИЙ МЕТОДИЧНИЙ КАБІНЕТ
З ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ МОЗ УКРАЇНИ»
ДВНЗ «ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МОЗ УКРАЇНИ»

МАТЕРІАЛИ
XIII Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю

«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЯКОСТІ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ»
(з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України за допомогою
відеоконференц-зв'язку)

12–13 травня 2016 року
м. Тернопіль

У двох томах
ТОМ 2

Тернопіль
ТДМУ
«Укрмедкнига»
2016

ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «СТОМАТОЛОГІЯ» НА БАЗІ ВИЩОГО ДЕРЖАВНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ УКРАЇНИ «БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

Т. М. Бойчук, І. В. Геруш, В. М. Пашковський, Н. М. Паліброда, А. В. Бамбуляк

ВДНЗ «Буковинський державний медичний університет»

FEATURES OF TRAINING OF INTERNS-SPECIALTY «STOMATOLOGY» AT THE HIGHER EDUCATIONAL ESTABLISHMENT OF UKRAINE «BUKOVYNIAN STATE MEDICAL UNIVERSITY»

T. M. Boychuk, I. V. Gerush, V. M. Pashkovskiy, N. M. Palibroda, A. V. Bambuliak

SHEI «Bukovynian State Medical University»

У статті наведені дані щодо особливостей підготовки лікарів-інтернів спеціальності "стоматологія", в тому числі із використанням елементів дистанційної освіти, на кафедрах хірургічної та дитячої стоматології, терапевтичної, ортопедичної стоматології Вищого державного навчального закладу України "Буковинський державний медичний університет".

The article presents data on the characteristics of training of interns, speciality "Stomatology", including the use of elements of distance education at the Surgical and pediatric, Therapeutical, Orthopedical stomatology Departments of Higher Educational Establishment of Ukraine "Bukovinian State Medical University".

Вступ. Однією з найбільш актуальних проблем нашої держави є стан здоров'я населення, в тому числі й стоматологічного. Зокрема, не викликає сумнівів, що низький рівень надання стоматологічної допомоги дітям та вагітним жінкам негативно впливає на загальний стан здоров'я в усі періоди життя, а відповідно й на соціально-економічний рівень розвитку країни. У міру того, як поширеність карієсу і некаріозних уражень зубів займає одне з перших місць у світі серед інших захворювань людини, потреба у наданні кваліфікованої стоматологічної допомоги невпинно зростає [5].

Діяльність факультету післядипломної освіти Вищого державного навчального закладу України "Буковинський державний медичний університет" (БДМУ) завжди була спрямована на забезпечення потреб закладів практичної охорони здоров'я у висококваліфікованих фахівцях різних спеціальностей, в тому числі й стоматологічного профілю.

Запорукою формування висококваліфікованих медичних ресурсів є безперервний професійний розвиток, першим етапом якого є інтернатура – вкрай важливий етап в кар'єрі лікаря. Інтернатура є періодом набуття контрольованого практичного досвіду для випускників, коли вони мають змогу оновити та закріпити свої знання, вміння та практичні навички. Для ефективної підготовки лікарів-інтернів потрібна потужна матеріальна, інформаційна та кадрова база, яку забезпечує, зокрема, наш університет. **Адже БДМУ** – це сучасний багатопрофільний вищий медичний навчальний заклад МОЗ України, включений до загального реєстру Всесвітньої організації охорони здоров'я, здійснює фахову підготовку за ступеневою системою освіти. Університет є членом Великої Хартії Університетів, Європейської асоціації університетів та Асоціації Університетів Карпатського регіону [6]. Крім того, за результатами проведення галузевого моніторингу діяльності 14 вищих медичних (фармацевтичного) навчальних закладів та 3 закладів післядипломної освіти МОЗ України (далі – ВНЗ) за 41 основним показником, БДМУ увійшов до групи країн ВНЗ України [2]

Основна частина. На базі БДМУ післядипломна освіта для лікарів-інтернів спеціальності "стоматологія" започаткована в 2012-2013 навчальному році. Незважаючи на свій юний вік, цей вид освітньої діяльності швидко

розвивається, розширюється спектр освітніх послуг, покращується матеріально-технічне, навчально-методичне, кадрове та інформаційне забезпечення.

Навчальний процес в інтернатурі здійснюють три кафедри стоматологічного профілю: кафедра хірургічної та дитячої стоматології, розташована на базі відділення хірургічної стоматології ОКУ «Чернівецька обласна клінічна лікарня», кафедра терапевтичної стоматології та кафедра ортопедичної стоматології, які базуються в навчально-лікувальному центрі «Університетська стоматологічна клініка». На кафедрах створені всі умови для підготовки висококваліфікованих фахівців, наукових кадрів для навчальних закладів і практичної охорони здоров'я.

Навчальний процес регламентується низкою нормативних документів, в першу чергу Законом України "Про вищу освіту", який набув чинності 6 вересня 2014 року. В Законі прописана необхідність інноваційного підходу в галузі вищої освіти [3]. За останні роки розвиток інформаційних технологій зробив актуальною проблему модернізації системи освіти. Суть такої модернізації найбільше відображена в концепції використання елементів дистанційного навчання, яке стало доступним завдяки такому глобальному явищу як Інтернет [4]. Особливого значення така модернізація системи освіти набуває і на післядипломному етапі навчання лікарів у БДМУ.

Навчальний процес в нашому університеті підтримується сучасними інформаційно-комунікаційними інтернет-технологіями через сервер дистанційного навчання (<http://moodle.bsmu.edu.ua>), де розміщені електронні навчально-методичні матеріали з усіх дисциплін, які викладаються в університеті [1]. На сервері дистанційного навчання представлені навчально-методичні матеріали для підготовки до практичних і семінарських занять, наочні матеріали у вигляді презентацій, аудіолекцій, відеороликів, в яких відображені сучасні методики проведення клінічного чи лабораторно-інструментального обстеження пацієнта, хід виконання оперативних втручань, стоматологічних лікувальних маніпуляцій тощо. З метою самоконтролю, кожний розділ містить тестові завдання, вирішення яких відображає рівень засвоєння навчального матеріалу.

Сервер дистанційного навчання зручний та корисний для підготовки лікарів-інтернів до ліцензійного інтегрова-

ного іспиту «Крок 3. Стоматологія». Метою ліцензійного інтегрованого іспиту є встановлення відповідності рівня професійної компетентності інтерна мінімально необхідному рівню згідно з вимогами Державних стандартів вищої освіти. Головна увага приділяється підтриманню здоров'я, профілактиці захворювань та організації медичної допомоги. Лікарі-інтерни, які одержали на тестовому екзамені «Крок 3. Стоматологія» результат «не склав», не допускаються до інших етапів атестації. Ці інтерни не отримують сертифікат ліцензійних іспитів, вважаються такими, що не пройшли атестацію і не отримують сертифікат лікаря-спеціаліста.

На сервері дистанційного навчання «<http://moodle.bsmu.edu.ua>» та на платформі «<http://123.bsmu.edu.ua>» розміщено тестові завдання з буклетів попередніх років для підготовки до ЛПІ «Крок 3. Стоматологія» в контролюючому та навчальному режимах. Відповідальний викладач має змогу моніторувати активність роботи інтернів та якість підготовки до іспиту, виявити "групу ризику", яка потребує додаткової індивідуальної підготовки, а також виділити найбільш проблематичні тестові завдання, які слід розібрати під час занять.

У 2015-2016 навчальному році особливостями регламенту проведення ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок 3. Стоматологія» стало наступне: критерій "склав/не склав" вперше встановлено на рівні 70,5% правильних відповідей (до 2013 р. включно – 55,5%, у 2014 р. – 60,5%).

Враховуючи такі жорсткі вимоги, для підготовки до "Крок 3. Стоматологія" в 2015 році деканатом факультету післядипломної освіти БДМУ була проведена значна робота. Зокрема, організовано 10 діагностично-тренінгових тестувань за форматом іспиту як в онлайн-режимі, так і в письмовому вигляді. Результат першого тестування становив 72,1%, п'ятого – 73,9%, десятого – 81,2%. «Група ризику» була сформована з лікарів-інтернів які у 50% діагностично-тренінгових тестувань мали пропуски або не набирали прохідний мінімум вірних відповідей (80,5%). В дану групу увійшло 67 лікарів-інтернів із 96 (69,8%). З представниками "групи ризику" було проведено 15 додаткових консультацій професорсько-викладацьким складом кафедр стоматологічного профілю, на яких ретельно розбирались ті чи інші спірні питання в тестових завданнях передбачених для підготовки до ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок 3. Стоматологія».

Такий комплексний підхід себе виправдав. Не зважаючи на те, що критерій "склав/не склав" виріс до 70,5%, показник результатів ліцензійного іспиту «Крок 3. Стоматологія», проведеного на базі БДМУ, становив 81,7%,

що на 0,4% більше минулорічного та на 4,4% перевищив національний показник. Відсоток інтернів спеціальності стоматологія, які не склали іспит, становив 6,3 та не перевищив середній по країні.

Середній показник кількості лікарів-інтернів, які не склали ліцензійний іспит «Крок 3. Стоматологія» у 2015 році, в Україні становив 16,5%, національний показник результатів складання ліцензійного іспиту «Крок 3. Стоматологія» інтернами-громадянами України – 77,3% [7].

Проведений порівняльний аналіз результатів складання ліцензійного іспиту "Крок-3. Стоматологія" показав, що найкраще інтерни орієнтувались в питаннях невідкладної допомоги (90,2% правильних відповідей) та в питаннях травматичних пошкоджень щелепно-лицевої ділянки (92,6% правильних відповідей), найгірше – в питаннях організації надання допомоги, в т.ч. профілактики (59,9% правильних відповідей).

Висновки. Таким чином, Вищий державний навчальний заклад України "Буковинський державний медичний університет" має всі умови для післядипломної професійної освіти лікарів-інтернів спеціальності "стоматологія", в тому числі з використанням нових інформаційних і комунікаційних технологій. Об'єктивними критеріями продуктивної роботи є результати ліцензійного іспиту «Крок 3. Стоматологія» та почесне місце в рейтингу вищих медичних навчальних закладів України.

Література

1. Бойчук Т. М. Досвід впровадження інформаційно-комунікаційних технологій в навчальному процесі Буковинського державного медичного університету / Т.М. Бойчук, І.В. Геруш, В.М.Ходоровський // Медична освіта – 2012. - № 2. - С. 64-67.
2. Галузевий моніторинг діяльності вищих навчальних закладів, закладів післядипломної освіти МОЗ України за показниками діяльності у 2015 календарному році. Київ. ДЮ «Центр тестування», 2016 р.
3. Закон України «Про вищу освіту» №1556-VII від 01.07.2014 р.
4. Пожуєв В. І. Інформатизація як ресурс розвитку сучасного українського суспільства / В. І. Пожуєв // Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії.– 2009. – Вип. 38. – С. 4–12.
5. Philip M. Preshaw // J. of Clin. Periodontol. – 2009. – Vol. 36. – P. 1-2.
6. http://www.bsmu.edu.ua/en/about_bsmu_en
7. http://testcentr.org.ua/images/analytical_information/AI_Kr3_St_2015.pdf.